

ประกาศคณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย เพื่อให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๗) และมาตรา ๔๑/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“การฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือความสามารถของผู้ป่วยให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้ผู้ป่วยได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ รวมถึงการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๑
การฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย

ข้อ ๔ ผู้ป่วยมีสิทธิได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกขั้นตอนของการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ข้อ ๕ ให้ดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยตามหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้บริการแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง

(๒) ให้บริการบนพื้นฐานของจุดแข็งและความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคล

(๓) ส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือก และรับผิดชอบการฟื้นฟูสมรรถภาพของตนให้มากขึ้น

(๔) สนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องไร้รอยต่อ

(๕) ฝึกทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

(๖) บูรณาการ การฟื้นฟูสมรรถภาพเข้ากับการให้บริการทุกระยะการเจ็บป่วย

(๗) สนับสนุนบริการเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถทำบทบาทหน้าที่และใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขในชุมชน

(๘) เสริมสร้างความสัมพันธ์ส่วนบุคคล การสนับสนุนจากครอบครัวและเครือข่ายทางสังคม

(๙) จัดสรรสิ่งแวดล้อมให้อ่อนแอวยและสนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพ

(๑๐) มีการประเมินก่อนรับบริการและวัดผลลัพธ์ของการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ข้อ ๖ ให้ดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

(๑) ประเมินผู้ป่วยเพื่อค้นหาทักษะ ความสามารถ จุดแข็ง และค่านิยมของผู้ป่วย ตั้งแต่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา เพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย

(๒) ประเมินความพร้อมในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย รวมถึงทักษะ ความสามารถ จุดแข็ง และค่านิยมของผู้ป่วย

(๓) จัดทำแผนฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย โดยแผนฟื้นฟูสมรรถภาพต้องมีการกำหนดเป้าหมายชีวิตของผู้ป่วย การประเมินเป้าหมายชีวิตของผู้ป่วย จุดแข็ง จุดอ่อน และสภาพแวดล้อมของผู้ป่วยรายบุคคลหรือเฉพาะบุคคล

(๔) ดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพ

(๕) ประเมินผลลัพธ์ของการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย และหากพบว่าแผนฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เหมาะสมกับผู้ป่วย ให้ดำเนินการปรับแก้แผนฟื้นฟูสมรรถภาพให้เหมาะสมกับผู้ป่วย

ข้อ ๗ ในการดำเนินการตามข้อ ๕ และข้อ ๖ จะต้องสนับสนุนให้ผู้ป่วย ญาติของผู้ป่วย ชุมชน และภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพ

หมวด ๒

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย

ข้อ ๘ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมสุขภาพจิต ประสานความร่วมมือไปยังบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย โดยให้ผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย ชุมชน และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว

ข้อ ๙ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมสุขภาพจิต ประสานความร่วมมือไปยังสถาบันการศึกษา หรือภาคเอกชน เพื่อดำเนินการส่งเสริมทัศนคติ พัฒนาความรู้ และทักษะ ให้แก่บุคลากรที่ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย

ข้อ ๑๐ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมสุขภาพจิต ประสานความร่วมมือไปยังสถาบันการศึกษา หรือภาคเอกชน เพื่อดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพในการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย

ข้อ ๑๑ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมสุขภาพจิต ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือไปยังกลุ่มช่วยเหลือกันและกัน เพื่อให้กลุ่มช่วยเหลือกันและกันมีศักยภาพในการดำเนินการคุ้มครองสิทธิ และส่งเสริมคุณภาพชีวิต แก่ผู้ป่วยและผู้ดูแล

ข้อ ๑๒ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมสุขภาพจิต ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างมีคุณภาพ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

อนุทิน ชาญวีรกูล

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ